

ŠVÝCARSKÁ MALÍŘKA INSPIRUJÍCÍ SE OSTROVEM IBIZA

ONDŘEJ PETRLÍK

Paprsky zapadajícího slunce se ostře odrážely od mořské hladiny a za výrazným obrysem ostrůvku Es Vedrà pomalu mizel jeho kotouč. Musela odložit štětec a sundat si brýle. Oči již byly unavené intenzitou sluneční oranžové, nebeské modré, bělostí skal i sytostí zeleně. Malovala tento výjev již mnohokrát, vlastně minimálně každý rok od té doby, co se na Ibize usadila natrvalo ve svém prostém domku kousek v kopci nad pobřežím. Byla s ním intimně obeznámená a již ani nevnímala sem tam se objevující rušivé postavičky turistů, co se zajeli pokochat touto populární scénou. Hlavní pro ni byly barvy a jejich citlivá artikulace výraznými štětcovými tahy.

Bylo to někdy před více než padesáti lety, když ho vídala. Tedy většinou spíše jeho archaicky bizarní obrys, sestávající se z vysokého klobouku a klasického svrchníku. Potuloval se krajinou v blízkosti luxusní vily jejího otce, v níž každé léto na Ibize pobývali. Byla tehdy mladá a bláhová. Ve společnosti svých vrstevníků si užívala v uvolněné atmosféře 70. let všechny plody života. Exotická jižní krajina se stala dějištěm mnoha eskapád.

Vzpomněla si na vůni hašišového kouře, při níž svlečení ulehli pod stíny keřů v rozpálené letní krajině. Najednou se mezi větvemi vyjevil on. Měl klobouk, který už přestali nosit i diplomaté a v onom letním vedru byl celý v černém. Byl útlý a vysoký, a i přes svůj pokročilý věk se držel vzpřímeně. Poprvé uviděla jeho klidné hluboké oči, s nimiž jako by naprosto nevzrušeně hleděl na její nahé tělo a rozpuštěné dlouhé vlasy. Jeho tvář orámovaná bohatou korunou již zcela bílých kudrnatých vlasů nenesla stopy žádného úleku, ale ani vzrušení či pohoršení. Několik vteřin se jen upřeně díval, aby se posléze otočil na podpatcích a v rytmu úderů své hůlky klidně odešel.

Mohla by si myslet, a většinu svého mládí se také domnívala, že to možná byl jen přelud v jejím omámení či zpětně do vzpomínky na danou situaci promítnutý sen. Až mnohem později, když se ve zralém věku na Ibizu vrátila natrvalo, se od místních lidí dozvěděla o tomto muži, že skutečně existoval. Posléze ho také na jedné výstavě v Düsseldorfu uviděla poprvé po mnoha letech. Bylo to na fotografii, která doprovázela kurátorský pokus o oživení památky tohoto pozapomenutého německého modernisty, který strávil podzim svého života právě na Ibize. Na oné fotografii byl přesně jak si ho zapamatovala. Nechyběl ani onen starožitný klobouk, ani jeho klidné oči. Maloval především krajiny, ale celý cyklus jeho pozdních maleb nanesených svižným štětcem blízkým pařížské škole byl věnovaný i bukolicky malebným výjevům ženských aktů, polehávajícím s dlouhými rozpuštěnými vlasy mezi keři a skálami jí důvěrně známé krajiny Ibizy jejího dětství.

Probudila se ze svého zasnění. Slunce se již skoro úplně ponořilo za horizont Středozevního moře. V okolí nastal potměný klid, zvukově podbarvený gradujícím cvikotem cikád. Bylo to jedno z jejích nejoblíbenějších denních období. Toto jižní nokturmo postrádalo jakoukoliv těžkost a beznaděj, jak ji znala ze severu. Odrazilo se to i v jejích krajinách. Oproti těm raným, malovaným v blízkosti jejich rodinné rezidence na březích curyšského jezera s jeho melancholickou mlhou, před kterou poskytoval útočiště jen domovský krb jejího velkopřemyslového otce, necítila potřebu jakékoliv psychologické popisnosti. Expresi vystřídal vnoření se do estetického řádu obrazového prostoru a potěšení z malby jako z kompoziční hry. Od života již nic jiného ani nežádala.

Pomalu si sbalila své malířské vybavení a opatrně se vydala cestičkou do kopce ke svému domu. Její nohy již nebyly jako dřív, pokaždé jí její zpáteční cesta připadala o něco delší.

Ondřej Petrlík je český malíř. Narodil se roku 1989 ve Šternberku a v současnosti žije a pracuje v Pardubicích a v Praze. V letech 2009 až 2015 vystudoval Akademii výtvarných umění v Praze v ateliéru Vladimíra Skrepla a Jiřího Kovandy. Petrlíkovo vnoření se do požitku z malby, které je ale doprovázené i hlubokým poučením o jejím kontextu, tomu zcela odpovídá.

Malba se v jeho tvorbě, tvořené celým spektrem vzájemně se prostupujících poloh dívá sama na sebe a stává se zcela aktuální reflexí svých modernistických kořenů. Minulost a současnost v ní nejsou protiklady. Ondřej Petrlík, který vyrostl v jejich meziprostoru, tvořeném světem starožitností a nevyhnutelnou jej obklopující současnou realitou, si to uvědomuje i svou rukou vedoucí štětec.

Nedílnou součástí jeho tvorby jsou často nedořečené příběhy, rámuující řadu jeho výstav. Pointy a odpovědi zde ale nejsou ve slovech a větách, jsou jimi samotné obrazy.

Na své současné výstavě představuje nový cyklus maleb, ve kterých řeší otázku barevnosti, a především balancuje mezi výraznou formální narací uzavřených příběhů a svým zájmem o krajinu a figuraci.

Viktor Čech

Ondřej Petrlík (*1989, Šternberk)

samostatné výstavy

- 2020 Vanitas, Galerie Ferdinanda Baumanna, Praha
Uvnitř jsou zvířata, Galerie Fons, Pardubice
- 2019 Acqua Alta, Vnitroblok, Praha
Fantastické příběhy, Galerie CHOV, Barchov
- 2018 Černý lev / Black Lion, Svit, Praha
Snídaně, Rainbow Gallery, Prostějov
- 2017 Portréty / Portraits, Galerie Ibis, Pardubice
Nepřítel v bytě, Galerie I. patro, Praha
- 2016 Brigita Bardotova, Jedna dva tři Gallery, Praha
- 2014 Já a ty / Me and you, 35M2, Praha
123, Kulturní dom Lipsk, Leipzig, Německo
Portrét kněžny X, Galerie Luxfer, Česká Skalice
- 2013 Sochy, které jste neviděli, Galerie M.odla, Praha
- 2012 Mädchen sitzen auf dem Baum und masturbieren, Dresden, Německo
- 2011 Mám tě pod kůží, Galerie Fons, Pardubice
Prostředek úsměvů – Means Smile, galerie 20 metrů pod zemí, Pardubice
- 2009 Čerstvě zhotovené bytůstky, Pardubice, Klub 29

skupinové výstavy (výběr)

- 2023 Mnoho podob citlivosti, A.1 HYB4 Galerie, Praha
- 2019 Portréty, Moravská galerie v Brně
- 2018 Garage Gallery Karlin Opening, Garage Gallery Karlin, Praha
- 2016 Česko-Rakouské hvězdy, Galerie Miroslava Kubíka, Litomyšl
Against Nature: Mladá česká umělecká scéna / Young Czech Art Scene, Veletržní palác,
Národní galerie v Praze
- 2015 Absolventi AVU, Národní galerie v Praze
Black horses, Adam Gallery, Brno
- 2014 Sale, Atelier, Burgweg 8, Basel, Švýcarsko
- 2013 6. ročník ceny kritiky za mladou malbu, Galerie kritiků, Praha
WHYRWEHERE, Ateliér Ladislava Šalouna, Praha
Pán much, Wannieck Gallery, Brno
- 2011 Ondřej Petrlík, Hana Garová, Viktorie Valocká: Síla tří, Galerie AVU, Praha

Nau Gallery

Kubelíkova 22, Praha 3 Žižkov, www.naugallery.cz